

Creacionario

Objectius

- Crear un diccionari d'acrònims col·laboratiu.
- Crear un acrònim i inventar-ne una definició connotativa i denotativa.
- Analitzar la morfologia interna de les paraules en un context real i necessari: creem un diccionari.
- Reconèixer les parts d'un diccionari.
- Diferenciar textos connotatius de textos denotatius.

Descripció de la proposta

Alguna vegada has *sorprelat*? Què sents quan estàs *disfruclassejant*? En quins moments necessites *calmirar*? A partir de l'atzar i del joc, convidem el nostre alumnat a crear una nova paraula mitjançant la fusió de dos substantius. Així, arribem a l'acrònim i ens endinsem en el món del *nonsense* i el poder de la creativitat i la recerca del sentit figurat, de manera que treballarem el text connotatiu i el denotatiu. Amb les diferents aportacions individuals, crearem un diccionari subversiu, ja que, tot i respectar-ne l'estructura externa, apel·larem als sentits i a l'intel·lecte tot creant definicions personals i, per tant, connotatives.

Aspectes didàctics i metodològics

El treball està tot pautat amb fitxes que la professora va repartint dia a dia i estan penjades al *classroom*. D'altra banda, partim del saber fer. Així doncs, volem crear un diccionari d'acrònims i aquesta necessitat pràctica ens obliga a saber les parts del diccionari, la morfologia de les paraules i les diferències entre un text connotatiu i un text denotatiu. Donat que volem que sigui una activitat atractiva, juguem no només amb la creació i invenció de paraules, sinó també amb la subversió en les definicions; així doncs, capgirem l'estructura interna del diccionari i oferim dues accepcions: una denotativa i l'altra connotativa.

En referència a l'avaluació, compartim els objectius des del primer moment amb una llista d'observació que anirem reprenent al llarg del procés d'aprenentatge per tal que l'alumna/e sigui conscient de la seva evolució i reguli el seu aprenentatge. Aquest estri d'avaluació formadora constituirà la bastida per l'avaluació qualificadora.

Recursos emprats

1. Fitxes del projecte i *classroom* de classe.
2. Àlbums il·lustrats: *Manzano, E. Recetas de lluvia y azúcar. Palabras aladas. Emocionario.*
3. Vídeo de motivació d'Anna Llenas: <https://www.youtube.com/watch?v=qCOAUcyYGVw>
4. Pàgina web de *Palabras aladas. Ideas para explotar las imágenes:*
https://www.palabrasaladas.com/se_feliz/emocionario_explorar_imagenes.html
5. Diccionari en línia de la RAE: <https://www.rae.es/>
6. Cartolines de colors amb paraules per crear l'acrònim de l'activació.
7. Imatges plastificades de les emocions del Emocionario de Palabras alades.
8. *Google drive* y Generador de codis QR: <https://www.codigos-qr.com/generador-de-codigos-qr/>
9. Presentacions de Google, Power Point o Canva per crear l'article de diccionari.

Continguts, competències i processos que es treballen de forma destacada

Treballem la dimensió expressió escrita y la dimensió comunicació oral, alhora que exercitem tres continguts clau del bloc transversal de llengua: la pragmàtica amb el text instructiu; el lèxic i la semàntica amb tot el treball de morfologia i mecanismes de formació de paraules i la sintaxi amb el treball de les categories gramaticals, el verb i els connectors. D'altra banda, la metodologia activa i cooperativa fomenta l'avaluació formadora i, per tant, la competència 2 de l'àmbit personal i social.

Alumnat a qui s'adreça especialment

Alumnat de primer d'ESO. Es pot adaptar a qualsevol nivell de l'ESO.

Interdisciplinarietat, transversalitat, relacions amb l'entorn

Àmbit lingüístic, àmbit artístic i àmbits transversals: àmbit personal i social, i àmbit digital.

Documents adjunts

- Seqüenciació del projecte en imatges.
- Comentari CB de l'àmbit lingüístic i dels àmbits transversals.
- Exemple de Creacionario de l'alumnat de l'Institut Joan Oró, del curs 2020-2021.

Autoria

Sílvia Valls Caumons, professora de llengua i literatura a l'Institut Joan Oró de Lleida. Ens agradaria molt que si us animéssiu a fer el vostre Creacionario, ens ho féssiu saber. Podríem crear un diccionari col·laboratiu entre centres i, fins i tot, proposar la coavaluació dels vostres alumnes amb els nostres, fent molt més competencial, real i significativa la proposta.

Nosaltres tenim temporitzat el Creacionario dins de la segona meitat del segon trimestre. Si us animeu, us deixo el meu correu per programar un diccionari creatiu conjunt: svalls26@xtec.cat